

JAARVERSLAG 2006 WERKGROEP BOMEN

Het jaar 2006 leek een 'normaal' jaar te worden met de gebruikelijke hoeveelheid kapvergunningen en gesprekken over voorgenomen bomenplannen. Daardoor dachten we rustig na te kunnen denken over het opstellen van een groenvisie en over manieren om het belang van groen beter 'tussen de oren' te krijgen. Helaas werd in het najaar duidelijk dat er weer bezuinigd zou gaan worden op de kapvergunningen. Het behandelen van de aanvraag voor een kapvergunning kost veel meer dan men aan leges kan vragen. En als er nou vaak bezwaar gemaakt zou worden tegen een verleende kapvergunning.... Er moest dus opnieuw nagedacht worden over welke bomen zonder vergunning gekapt zouden kunnen worden. Plannen voor positieve acties en het voltooien van een groenvisie werden daarom uitgesteld, terwijl de verleende kapvergunningen intensiever gecontroleerd werden. Als er geen bezwaren binnenkomen, betekent dat dat er door de gemeente een goede afweging gemaakt is of dat belanghebbenden de zaak (toevallig) niet hebben bekeken. Als er geen kapvergunning nodig is, wordt er geen enkele afweging gemaakt en ontnemen je belanghebbenden de mogelijkheid bezwaar te maken. Soms ga je je dan afvragen waarom je nog al die energie zou steken in vrijwilligerswerk als daar zoveel frustraties tegenover staan.

Kapvergunningen

Er zijn in 2006 weer honderden kapvergunningen verleend voor een veelvoud daarvan aan bomen. De door de sneeuwval beschadigde bomen zijn vaak wel wat bijgetrokken, maar de gemeente heeft toch besloten daarvan een groot deel te vervangen. Soms gaat het dan om de beplanting van een hele straat, waarvan de bomen nog te klein zijn voor een kapvergunning. Er is veel geld uitgetrokken om (meestal) op dezelfde plaats nieuwe bomen te planten. In principe is gekozen voor dezelfde soort. We hebben geen bezwaar gemaakt tegen deze gang van zaken, al hadden veel van de sneeuwboomen het op den duur wel gered. Maar een flinke investering in jonge aanplant betekent dat de gemeente serieus van plan is die straten ook in de toekomst groen te houden. De bomen krijgen optimale groeiomstandigheden mee, waardoor ze zich sneller en beter zullen ontwikkelen.

We hebben ook geen bezwaar gemaakt tegen het kappen van een linde met cultuurhistorische waarde in de nieuwbouwwijk De Groene Bogen. Deze maakte deel uit van een oud laantje en afgesproken was dat het gehele laantje behouden zou blijven. Dan verwacht ieder weldenkend mens dat ontwerpers zo'n bijzonder element een opvallende plaats geven in de nieuwe buurt. In dit geval is het laantje op een binnenterrein met parkeerterrein terechtgekomen. Alleen de direct omwonenden kunnen ervan genieten. En wat erger is: de bewuste linde aan het eind van het rijtje kwam op 3 m van de achtergevel van een rij huizen. De bewoners probeerden echt van de boom te genieten, maar deze situatie was onhoudbaar (dat vonden wij dus ook).

Bezwaren

Een monumentale linde aan de Blekerstraat in hetzelfde gebied De Groene Bogen, het enige element waar men zich na de oorlog in die omgeving op kon oriënteren, werd ook niet opgenomen in een groenstrook, maar kwam midden in een kavel terecht. Hiertegen hebben we wel bezwaar gemaakt.

In twee gevallen hebben we bezwaar gemaakt omdat het niet duidelijk was welke bomen er precies gekapt zouden worden.

In het ene geval ging het om een bos van particulieren waar dode bomen verwijderd moesten worden. Er stonden veel meer dode bomen en de tekening was onduidelijk. Wij vinden dat zo veel mogelijk dode bomen moeten blijven staan vanwege hun hoge ecologische waarde. Maar als er echt gevaar is omdat er vaak kinderen spelen..... Een rondgang met de eigenaar gaf ons duidelijkheid, waarna we ons bezwaar hebben ingetrokken.

In het andere geval deugden de tekeningen weer eens niet. Het schijnt vreselijk moeilijk te zijn kruisjes op de goede plek op een plattegrond in te tekenen. Overleg ter plekke gaf duidelijkheid dat het niet om de boom ging die volgens eerder overleg gespaard zou worden. Ook dit bezwaar hebben we daarna ingetrokken.

In de Laares zou een van de weinige grote bomen gekapt moeten worden om de slopers de ruimte te geven. Bezwaar van onze kant zorgde ervoor dat de woningcorporatie het niet meer zo nodig vond de boom te kappen en de aanvraag van de vergunning introk.

Ongeveer hetzelfde was het geval in de Willem Kalfstraat waar de bomen weg moesten voor reconstructie van het groen. Er was niets mis met de bomen of het aanzien van de straat, dus waarom zou je dan zo nodig willen 'reconstrueren'? Direct na ons bezwaar werd de aanvraag van de vergunning ingetrokken.

Ook in de Dennenweg kregen we onze zin zonder een gang naar de Commissie

Bezwaarschriften: de bijzondere hopbeuk zou verplant worden en niet gekapt en ook de andere ('ondermaatse') hopbeuken werden gespaard.

Voor de reconstructie van het groen op het terrein van Het Achtervoort zouden vele bomen moeten sneuvelen. Wij maakten daartegen bezwaar, maar hebben dat later ingetrokken toen in overleg ter plaatse een heleboel bomen toch gespaard konden worden.

Tenslotte hebben we bezwaar gemaakt tegen het kappen van bomen in een verwilderd parkje aan het Capitool. Naar ons idee kon het merendeel waarschijnlijk blijven staan in hoeken van de nieuw in te richten bedrijfsterreinen of langs een ontsluitingsweg.

Al met al hebben onze bezwaren dus een heel aantal bomen gered.

Overleg

Het is veel plezieriger om in een vroeg stadium betrokken te worden bij plannen die ten koste gaan van bomen dan achteraf bezwaar te maken. Zo is er weer een aantal malen gesproken over Roombeek en zijn de plannen voor het boven de grond halen van de beek in de Walhofstraat aan ons voorgelegd. De 'operatie vervanging sneeuwshadebomen' is met ons besproken, evenals een plan voor achterstallig onderhoud en een gevarieerder leeftijdsopbouw van het groen in Ribbelt/ Stokhorst. Ook de nieuwbouwplannen voor de scholingsboulevard aan Kuipersdijk en Weth.Beversstraat en de nieuwe buurt Cascade aan de Gronausestraat zijn aan ons voorgelegd, evenals de plannen voor De Ossenboer. De eerste twee ontwikkelingen gaan ten koste van heel wat bomen, maar er komt ook wel weer wat terug in (naar verwachting) een duurzame structuur. Bij De Ossenboer is dat laatste minder duidelijk, maar een betere benutting van de ruimte in het havengebied is voor ons erg belangrijk. Dat zal helaas ten koste gaan van de prachtige gevarieerde 'houtwal' langs De Ossenboer. We hebben dus geen bezwaar gemaakt tegen de kapvergunning. Maar we houden angstvallig in de gaten of de verschillende bosjes met oude bomen die wel gespaard worden in het havengebied, een groene verbinding blijven houden met het buitengebied.

Beleid

Bomen in bestemmingsplannen

Ook in 2006 zijn er erg veel bestemmingsplannen vernieuwd met daarin 'groeiplaats boom' voor een deel van de waardevolle bomen van Enschede. We blijven er moeite mee houden dat er geen goede basisbescherming is voor alle bomen en dat er in de bestemmingsplannen zo weinig bomen blijken te beantwoorden aan de criteria voor 'groeiplaats boom'.

Ecologie in de stad

Er is verder gewerkt aan beleid voor de natuurlijke elementen die in de stad zijn terechtgekomen. Veel schot zit er niet in, maar dat komt ook door ons voornemen een eigen visie op te stellen voor al het groen in de bebouwde kom.

Groenvisie

Het respect voor ander groen dan grote bomen lijkt vaak te ontbreken. Om de paar jaar worden openbare ruimte en tuinen nieuw ingericht en moet vrijwel al het oude groen verdwijnen. Terwijl al het groen, of het nou gaat om een grote eik, een ligusterhaag, een perk dahlia's of een grasveld, van levensbelang is voor een gezond milieu en een plezierige leefomgeving voor mens en dier. Wij zouden willen dat er op een respectvoller manier met groen wordt omgesprongen. Daarom is begonnen met het opstellen van een visie, waarin uitgewerkt wordt welke problemen er zijn en hoe wij denken dat er wel met het groen in de stad moet worden omgegaan.

Vernieuwing kapvoorschriften

Een paar jaar geleden was al doorgezet dat men voor het kappen van bomen dunner dan 100 cm omtrek geen vergunning meer hoefde aan te vragen (dat was 10 cm diameter; wij hadden toen liever een omtrek in de buurt van de 60 cm gehad). Volgens ons is door deze operatie het aantal kapvergunningen niet zo heel veel minder geworden, wat uiteraard wel de bedoeling was. Nu moet er opnieuw bezuinigd worden en na een uitgebreide analyse bleek het het meeste effect te hebben als bomen in kleine tuinen vrijgesteld zouden worden. Daar werd toch nooit bezwaar tegen gemaakt. Bomen op percelen kleiner dan 500 m² zouden volgens het voorstel zonder vergunning gekapt worden. Wij zijn het ermee eens dat bomen in kleine tuinen zoveel overlast kunnen geven, dat je daarvoor een kapvergunning meestal niet kunt weigeren. Alleen is een perceel van 500 m² niet klein. Er kunnen, afhankelijk van de indeling van het perceel, diverse bomen staan zonder overlast te geven die belangrijk zijn voor vogels en de natuurbeleving van de andere bewoners in het blok. Bovendien zouden de particuliere bomen in een zeer groot deel van Enschede dan vogelvrij worden, ook waar mensen bewust in een huis zijn gaan wonen met een grote boom in de tuin. Dat ging ons veel te ver. We dachten er nog over in gesprek te zijn toen het ineens opdook als raadsvoorstel. Gelukkig waren we nog net op tijd om de Raad ervan te overtuigen dat dit voorstel veel te ver ging en werd het voorstel ingetrokken. In 2007 zal het in gewijzigde vorm weer op de agenda van de Raad verschijnen.

Diversen

Natuureducatie

Naar aanleiding van het project 'ecologie in de stad' is een aantal zaken voorgelegd aan de afdeling Natuureducatie in de hoop dat men ermee aan de gang gaat. Tijdens een rondgang van het werkgroepje was geconstateerd dat omwonenden van natuurlijke elementen in de stad daar de waarde niet van lijken in te zien of er in elk geval niet naar handelen. Het groen dient als dumpplaats voor allerlei afval, overtollige tuinplanten en zand, er worden bosjes verwijderd om een achteruitgang te maken en tuinen worden vergroot door de schutting te verplaatsen. Ligt het niet op het terrein van de afdeling Natuureducatie om de mensen bewust te maken van de waarde van het groen in de woonomgeving? Een andere wens die we voorgelegd hebben betreft bomen in tuinen. Zou er niet een gemeentelijke brochure kunnen komen met adviezen over welke bomen je beter niet in je tuin kunt planten en wat wel kan? Tenslotte werd nog een plannetje voorgelegd om de burgers bewust naar bomen te laten kijken in de stad. Men heeft ons vriendelijk aangehoord, maar tot nog toe geen enkele toezegging gedaan.

Beken

In het verleden zijn we betrokken geweest bij de plannen om de Glanerbeek bij Oikos natuurlijker in te richten. Deze zomer is de verbeterde beek gepresenteerd. Er zijn veel mogelijkheden voor water- en landdieren die de beek als route gebruiken. Er is een aantal poelen naast de beek gegraven voor boomkikkers en kamsalamanders en er is een plek waar

kinderen aan het water kunnen spelen. De stroken langs de beek zijn niet toegankelijk voor mensen en honden. Er zijn wel uitkijkpunten. Het ziet er veelbelovend uit. Tussen Boswinkel-west, Ruwenbos en de snelweg/Usseleerrondweg/Haaksbergerstraat loopt de Zweringbeek door een diepe rechte 'sloot'. Het is de bedoeling dat deze veel meer tot zijn recht gaat komen door glooiender oevers en flinke meanders. Ook de omgeving wordt aangepakt. Uitgegraven grond wordt in een paar heuvels verwerkt en het is de bedoeling dat er een park ontstaat met overgangen tussen gladde grasvelden en meer natuurlijke delen. De grote bomen blijven staan en er worden nieuwe boomgroepen en bosschages aangeplant. Voor kinderen komen er spannende speelmogelijkheden met water.

Tenslotte

Elke keer is het weer plezierig om met de vele projectleiders, ontwerpers, stadsdeelmedewerkers en beleidsmakers te overleggen. De boodschap die zij brengen is vaak niet positief, maar de vriendelijke sfeer en het gevoel als een volwaardige gesprekspartner te worden gezien maken veel goed.